

สรุปองค์ความรู้
โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานของกองอาคารและสถานที่
(เจ้าหน้าที่ดูแลอาคารหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

จัดทำโดย

กองอาคารและสถานที่

สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้

www.building.mju.ac.th

๓๐ กันยายน ๒๕๕๔

สรุปองค์ความรู้

โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานของกองอาคารและสถานที่

(เจ้าหน้าที่ดูแลอาคารหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔

ณ อาคารแป๊ะพืชน์

“การระบายน้ำ เวที เต็นท์ โต๊ะ การจัดโต๊ะหมู่บูชา การจัดสถานที่งานพิธีต่าง ๆ”

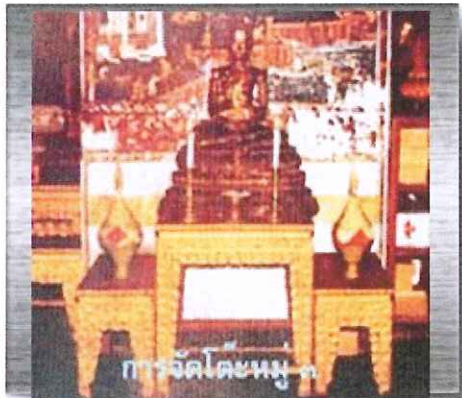
บุคลากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการ ได้ลงทะเบียนรับเอกสารและแบบสอบถามประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากนั้นผู้อำนวยการกองอาคารและสถานที่ ได้กล่าววัตถุประสงค์ของโครงการ พร้อมกับกล่าวเปิดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกองอาคารและสถานที่ และเริ่มกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานของกองอาคารและสถานที่ โดยผู้อำนวยการกองอาคารและสถานที่ ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับงานพิธีการการจัดวางพานพุ่ม และจัดโต๊ะหมู่บูชาในงานพิธีต่าง ๆ โดยแบ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 การจัดโต๊ะหมู่บูชาและพานพุ่ม ซึ่งทางกองอาคารและสถานที่นำความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

- การจุดธูป ๓ ดอก เป็นการบูชาพระคุณของพระพุทธเจ้า ๓ ประการ คือ บูชาพระปัญญาคุณ บูชาพระวิสุทธิคุณ บูชาพระมหากรุณาธิคุณ
- การจุดเทียน ๒ เล่ม เป็นการบูชาพระธรรมและพระวินัย เล่มขวาของพระพุทธรูปหรือด้านซ้ายของผู้จุดเป็นเทียนพระธรรม เล่นซ้ายของพระพุทธรูปหรือด้านขวาของผู้จุดเป็นเทียนพระวินัย
- ปัจจุบันการตั้งโต๊ะหมู่บูชานิยมตั้งใน ๒ กรณี คือ ในพิธีทางพุทธศาสนา และพิธีถวายพระพร หรือตั้งรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ หรือพระบรมราชินีนาถ

- การจัดโต๊ะหมู่บูชาในบางพิธีของราชการ เช่น การประชุม อบรม สัมมนา นิยมตั้งธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ร่วมกับโต๊ะหมู่บูชา เพื่อให้ครบทั้ง ๓ สถาบันคือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีหลักในการจัดคือ ตั้งโต๊ะหมู่บูชาไว้ตรงกลาง ตั้งธงชาติไว้ทางด้านขวาของโต๊ะหมู่ และตั้งพระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ไว้ทางด้านซ้ายของโต๊ะหมู่บูชา
- ในพิธีส่วนตัว เช่น ทำบุญขึ้นบ้านใหม่ ในกรณีที่มีพื้นที่ในการใช้อย่างจำกัดและแคบเกินไป หรือหาโต๊ะหมู่ตามกำหนดไม่ได้ อาจดัดแปลงเครื่องบูชาและรูปแบบการจัดก็ได้ โดยยึดหลักในการจัดคือ พระพุทธรูปจะต้องอยู่สูงกว่าเครื่องบูชาทุกชนิด เครื่องบูชาอย่างน้อยที่สุด คือ แจกันดอกไม้ ๑ คู่ เชิงเทียน ๑ คู่ และกระถางรูป ๑ กระถาง (พานดอกไม้จะมีหรือไม่มีก็ได้)
- เครื่องบูชาที่ใช้ในการตั้งโต๊ะหมู่บูชา คือ พานพุ่ม หรือพานดอกไม้ แจกันดอกไม้ กระถางรูป เชิงเทียน โดยมีปริมาณที่มากน้อยแตกต่างกันไป ตามจำนวนของโต๊ะหมู่ที่ใช้ สำหรับโต๊ะหมู่บูชาที่มีจำนวนโต๊ะต่อหมู่ที่แตกต่างกัน คือ หมู่ ๔ หมู่ ๕ หมู่ ๖ และหมู่ ๙ โดยปัจจุบันนิยมใช้เฉพาะหมู่ ๕ หมู่ ๗ หมู่ ๙ โดยหมู่ ๕ นิยมใช้ในพื้นที่จำกัด ส่วนหมู่ ๗ และหมู่ ๙ มักจะใช้ในพิธีที่สำคัญและมีพื้นที่กว้างพอสมควร

การจัดโต๊ะหมู่แบบต่าง ๆ

- การตั้งโต๊ะหมู่ถวายพระพรหรือรับเสด็จ เครื่องสักการะ มีแจกัน พุ่มดอกไม้ เทียนแพ และกรวยดอกไม้ (ไม่นิยมใช้เชิงเทียนและกระถางรูป) โดยวางกรวยดอกไม้ไว้บนเทียนแพแล้วตั้งเทียนแพไว้ที่โต๊ะหมู่บูชาตัวต่ำสุด หากจัดในพิธีที่เชิญแขกมาในงานด้วย มิให้ตั้งเครื่องสักการะไว้ต่ำกว่าที่นั่งของแขกในพิธี ปริมาณเครื่องสักการะจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับว่าจะใช้โต๊ะหมู่ชนิดใด และความสวยงาม โดยไม่ให้ทึบหรือโปร่งเกินไป ประการสำคัญ คือ ไม่ต้องตั้งพระพุทธรูป โดยตั้งพระบรมฉายาลักษณ์ที่โต๊ะหมู่ตัวสูงที่สุด

ช่วงที่ 2 งานระบายน้ในงานพิธี ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยบุคลากรสังกัดงานซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ คือ นายสมมิตร ทองยู และนางบัวทอง ดีสา ได้นำความรู้และประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานมาถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้

- การสาธิตขั้นตอน วิธีการระบายน้ในแบบต่าง ๆ และการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการระบายน้ จากนั้นได้ให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ทดลองฝึกปฏิบัติจริง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดสถานที่ การระบายน้โต๊ะ เต้นท์งานพิธี/งานกิจกรรมเวที ฯลฯ
- แนะนำการใช้ผ้าระบายในงานพิธี การระบายน้โต๊ะลงนามถวายพระพร จะต้องใช้ผ้าระบายสีประจำพระองค์
- การผูกโบว์เก้าอี้จัดเลี้ยง (VIP)

ประมวลภาพการจัดโครงการ

ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ณ ห้อง ๑๑๗ อาคารเพิ่มพูล

“การตรวจสอบอาคารและการตรวจเยี่ยมอาคาร จำนวน ๑ อาคาร (อาคารเพิ่มพูล)”

เริ่มโครงการโดยผู้อำนวยการกองอาคารและสถานที่ กล่าววัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ โดยได้รับเกียรติจากรองศาสตราจารย์ประวิทย์ พุทธานนท์ คณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร ให้เกียรติเป็นประธานเปิดโครงการกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานของกองอาคารและสถานที่ (เจ้าหน้าที่ดูแลอาคาร) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ในหัวข้อ “การตรวจสอบและการตรวจเยี่ยมอาคาร” โดยใช้อาคารเพิ่มพูลเป็นกรณีตัวอย่างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออกเป็น ๒ ช่วง คือ

ช่วงที่ ๑ การบรรยายให้ความรู้เบื้องต้นที่ควรทราบในการดูแลอาคาร

อาคารพืชศาสตร์และเทคโนโลยี (อาคารเพิ่มพูล) ก่อสร้างแล้วเสร็จ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เป็นอาคาร คสล. ๔ ชั้น พื้นเป็นแบบ post – tension มีระบบลิฟท์โดยสาร,ส่งของ ระบบสายล่อฟ้า ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ ระบบสัญญาณแจ้งเพลิงไหม้ ระบบไฟฟ้าสำรองฉุกเฉิน ระบบสแกนนิ้วมือ ระบบ wire less ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบปรับอากาศ ระบบกล้องวงจรปิด

สิ่งที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดูแลอาคารควรทราบ และปฏิบัติ

๑. งานโครงสร้าง งานสถาปัตยกรรม งานระบบไฟฟ้า งานระบบสุขาภิบาล สภาพแวดล้อมโดยรอบอาคาร งานภูมิทัศน์ การจราจร ของอาคาร
๒. การดูแลโครงสร้างอาคาร
 - ตรวจสอบองค์อาคารต่าง ๆ อาทิ เสา คาน พื้น โครงหลังคา
 - ตรวจสอบด้วยตาเปล่า โดยสังเกตสภาพทางกายภาพที่เปลี่ยนแปลง รอยร้าวของโครงสร้างการเกิดสนิม ฯลฯ
๓. การดูแลงานสถาปัตยกรรม
 - การตรวจสอบสภาพโดยรอบของอาคารในส่วนวัสดุตกแต่ง อาทิ ฝ้าเพดาน วัสดุปูพื้น,ผนัง ฉนวนหลังคา
 - ตรวจสอบด้วยตาเปล่า โดยสังเกตสภาพทางกายภาพที่เปลี่ยนแปลง รอยร้าวในส่วนผิวปูนฉาบ การเสื่อมสภาพของวัสดุตกแต่ง ความชัดแจ้งของเนคลิ

๔. การดูแลระบบไฟฟ้า

- ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความพร้อมของอุปกรณ์
- ตรวจสอบความสามารถในการใช้งาน ตรวจสอบจำนวน,ตำแหน่ง ว่าติดตั้งตรงตามรูปแบบหรือไม่

๕. การดูแลงานระบบสุขาภิบาล

- ระบบน้ำดี ระบบระบายน้ำเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย ถังเก็บน้ำสำรอง ถังเก็บน้ำดับเพลิงระบบระบายน้ำฝน
- ระบบท่อ บ่อพัก

๖. การดูแลงานระบบอื่น ๆ เช่น งานภูมิทัศน์ ระบบรักษาความปลอดภัย การจราจร ฯลฯ

ช่วงที่ ๒ การตรวจเยี่ยมอาคาร โดยให้ผู้เข้าร่วมโครงการเดินสำรวจอาคารเพิ่มพูน
และสรุปสาเหตุ แนวทางการแก้ไขซ่อมแซมร่วมกัน สรุปได้ดังนี้

ลำดับ ที่	รายการ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข	หมายเหตุ
๑	แผงกันสาด และกันแสงแดด รอบอาคารหลุดร่วง อาจทำให้ เกิดอันตรายแก่ผู้ผ่านไปมา บริเวณดังกล่าว	การใช้วัสดุไม่เหมาะสม เนื่องจากเป็นวัสดุที่ทำ จากไฟเบอร์ซีเมนต์ (เป็น วัสดุที่เหมาะสมสำหรับใช้ ภายในอาคาร หรือที่ที่ไม่ ถูกน้ำฝน) ซึ่งเมื่อโดน ความชื้นจะอมน้ำ มี น้ำหนักมากและเกิดการ แตกร้าวหลุดร่วงลงมา	เปลี่ยนวัสดุใหม่ อาจใช้แผ่น เหล็กขึ้นรูป (Metal Sheet) แทน	เป็นกรณีเร่งด่วน โดยคณะกรรมการ ประสานขอรับการ สนับสนุน งบประมาณจาก มหาวิทยาลัยใน การดำเนินการ
๒	ปัญหาน้ำขังบนดาดฟ้าและ รั่วซึม	- วัสดุกันซึมเสื่อมสภาพ - หัวระบายน้ำฝน (Roof Drain) อุดตัน - พื้นผิวไม้ได้ระดับ - พื้นผิวเป็นแอ่งน้ำขัง	- ดำเนินการปรับปรุงวัสดุกัน ซึมใหม่ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งาน ได้ - ทำความสะอาดดาดฟ้า หัว รับน้ำฝน และวางระบายน้ำ คอนกรีตอย่างสม่ำเสมอ (อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง) เพื่อไม่ให้เกิดการอุดตัน - ในกรณีเร่งด่วน ควรสำรวจ และทำความสะอาดอย่าง สม่ำเสมอ โดยเฉพาะฤดูฝน	
๓	รอยแตกร้าวภายในอาคาร	- เป็นรอยแตกร้าว ประเภท non-structural crack - รอยแตกร้าวที่ไม่ใช่ ส่วนโครงสร้าง - รอยแตกของผิวปูนฉาบ - รอยแตกของผิวพื้นผิว	- ซ่อมแซมผิวผนังที่แตกร้าว ตามสภาพพื้นที่เกิดเหตุ โดยใช้ วัสดุที่มีคุณภาพและเหมาะสม - ควรทำการเซาะร่องแนวเสาคานเพื่อป้องกันการแตกร้าว ในอนาคต	
๖	เส้นยางอัดขอบกระจกช่องแสง หน้าต่างหลุด อาจทำให้กระจก หลุดร่วงได้	เส้นยางหลุดและแข็งตัว หมดสภาพตามอายุการใช้ งาน	ควรเปลี่ยนเส้นยางอัดขอบ กระจกใหม่ และควรให้มีขนาด ที่เหมาะสมกับความหนาของ กระจก	

ลำดับ ที่	รายการ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข	หมายเหตุ
๓/	ผิวหนังทรายล้าง และขอบ บันไดแตกร้าว พื้นทางเท้าทรุด	เกิดจากการทรุดตัวของ ทางเท้า ทำให้ดึงผิว ทรายล้างแตกร้าว	ควรดำเนินการรื้อพื้นทางเท้า และบดอัดชั้นดินที่ทรุดตัวใหม่ และซ่อมผนังทรายล้าง	
๔	มีการปลูกต้นไม้ และแปลงปลูก ไม้ประดับชิดรางระบายน้ำรอบ อาคาร	อาจทำให้รางระบายน้ำ ได้รับความเสียหายจาก ระบบราก และแปลง ปลูกไม้ประดับอยู่ชิดราง และมีระดับสูงกว่าราง ระบายน้ำ ทำให้มีเศษดิน ตกลงในราง และอาจเกิด การอุดตันได้		
๙	ปัญหาวัสดุเสื่อมสภาพ อุปกรณ์ชำรุด	วัสดุ อุปกรณ์ในอาคาร ชำรุดเสื่อมสภาพตามอายุ การใช้งาน เช่น ดวงโคม สวิตช์ ปลั๊ก อุปกรณ์ใน ห้องน้ำ- สุขภัณฑ์ ผ้าเพดาน ถึง ดับเพลิง อุปกรณ์ประตู่- หน้าต่าง ฯลฯ	ผู้ดูแลอาคาร ต้องตรวจสอบ สภาพของอุปกรณ์ต่าง ๆ หมั่น ดูแล บำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพ พร้อมใช้งาน หรือวางแผน ตั้งงบประมาณรองรับในการ ซ่อมแซม	

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ สำหรับอาคารเพิ่มพูล

ลำดับที่	รายการ	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข
๑	การจัดวางอุปกรณ์วิทยาศาสตร์	มีการจัดวางอุปกรณ์วิทยาศาสตร์บริเวณทางเดิน เช่น ถัง CO ₂ ซึ่งไม่เหมาะสม	เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลอาคารควรประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของกลุ่มอาคารคณะวิทยาศาสตร์ ในการติดตั้ง จัดวางอุปกรณ์ดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้งาน และมีความปลอดภัยมากขึ้น
๒	การติดป้ายภายในอาคาร	ติดได้ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น ติดป้ายบริเวณกระจก “ห้ามเปิดกระจกบานนี้” ซึ่งช่วยให้ผู้ที่พบเห็นระมัดระวัง/งดเปิดกระจกดังกล่าว	ควรดำเนินการทุกจุดในอาคาร
๓	พื้นต่างระดับในอาคาร	มีพื้นต่างระดับในอาคาร ซึ่งผู้ที่ไม่คุ้นเคยอาจจะสะดุด หรือเกิดอุบัติเหตุได้	ควรทำเครื่องหมายให้สามารถสังเกตเห็นโดยง่าย และในระยะยาว อาจตั้งงบประมาณเพื่อปูพื้นเป็นพื้นผิวหินขัดให้ครบทั้งหมดทั้งพื้นที่
๔	การจราจร	ทางเข้า-ออกด้านสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร หรืออาคารศูนย์การศึกษานานาชาติ แนวถนนมีการปลูกต้นสนไว้ ซึ่งอาจทำให้เป็นอุปสรรคในการมองเห็นสำหรับผู้ขับขี่ยานพาหนะออกจากอาคารเพิ่มพูล	ควรจัดทำป้ายกำหนดทางเข้า-ออกให้ชัดเจน ซึ่งจะเป็นการป้องกันอันตรายจากการจราจรได้ทางหนึ่ง หรือพิจารณาปรับปรุงการจัดภูมิทัศน์บริเวณดังกล่าวใหม่ เพื่อให้สามารถมองเห็นรถที่จะสวนมาได้
๕	สุขภัณฑ์ในห้องน้ำ	บางห้อง มีการเปิดฝาทิ้งไว้ และใช้เชือกฟางในการดึงเปิดน้ำ	ควรเปลี่ยนสุขภัณฑ์ให้เหมาะสมกับการใช้งาน

ประมวลภาพการจัดโครงการ

ครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔

ณ ห้องประชุมกรรมการ ชั้น ๕ สำนักงานอธิการบดี

“การดูแลรักษาความปลอดภัย และการตรวจสอบเหตุ/สถานที่เกิดเหตุเบื้องต้น”

สรุปเนื้อหาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย

ระเบียบ ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๗

การรักษาความปลอดภัยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

๑. การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับ บุคคล
๒. การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับ เอกสาร
๓. การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับ สถานที่

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคล

คำจำกัดความ

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคลคือ มาตรการที่กำหนดขึ้นสำหรับใช้ปฏิบัติต่อข้าราชการ หรือผู้ที่ได้รับความไว้วางใจให้เข้าถึงสิ่งที่เป็นความลับของทางราชการหรือให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการที่สำคัญ เพื่อให้เป็นที่เชื่อแน่ว่าต้องเป็นผู้ที่ไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศไทย

ความมุ่งหมาย

เพื่อเลือกเฟ้น บุคคลที่มีลักษณะเหมาะสมแก่การบรรจุเข้ารับราชการและเพื่อกำหนดความไว้วางใจในการมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความลับ

18.ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ ตรวจสอบประวัติและพฤติการณ์ข้าราชการทุกคนในสังกัด และต้องมีการบันทึกความเปลี่ยนแปลง หรือพฤติการณ์อันอาจเป็นผลกระทบกระเทือนต่อการรักษาความปลอดภัยของทางราชการของบุคคลดังกล่าว รายงานให้องค์การรักษาความปลอดภัยทราบด้วย ถ้าพิจารณาเห็นว่าบุคคลใดจะเป็นภัยต่อทางราชการในด้านการรักษาความปลอดภัย เช่น เป็นสมาชิกขององค์การที่เป็นภัย หรือไม่ซื่อสัตย์ ไม่สุจริต รอบคอบ

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร

คำจำกัดความ

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร คือมาตรการที่กำหนดขึ้นสำหรับปฏิบัติต่อเอกสารลับ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ได้ล่วงรู้หรือเข้าถึงเอกสารนั้น

ความมุ่งหมาย

มีความมุ่งหมายเพื่อกำหนด นโยบายและวิธีการใน การพิทักษ์รักษาความลับของทางราชการเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร

คำจำกัดความ

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร คือมาตรการที่กำหนดขึ้นสำหรับปฏิบัติต่อเอกสารลับ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ได้ล่วงรู้หรือเข้าถึงเอกสารนั้น

ความมุ่งหมาย

มีความมุ่งหมายเพื่อกำหนด นโยบายและวิธีการในการพิทักษ์รักษาความลับของทางราชการ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

คำจำกัดความ

คือ มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อพิทักษ์รักษาให้ความปลอดภัยแก่ที่สงวนอาคารและสถานที่ของส่วนราชการ ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่และเอกสารในอาคารสถานที่ดังกล่าวให้พ้นจากการโจรกรรมและก่อวินาศกรรม หรือเป็นเหตุอื่นใดอันอาจให้เสียสมรรถภาพในการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการได้

ความมุ่งหมาย

๑. กำหนดมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ทางราชการ
๒. แนวทางในการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ของส่วนราชการ และเป็นแนวการประเมินค่าการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่

มาตรฐานการรักษาความปลอดภัย

หมายถึง ระดับที่ควรจะเป็นของมาตรการต่างๆ ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อพิทักษ์รักษา บุคคล ข้อมูลข่าวสารลับ และสถานที่ ให้พ้นจากการโจรกรรม การบ่อนทำลาย การก่อวินาศกรรม และการก่อการร้าย รวมถึงการลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการละเมิดการรักษาความปลอดภัย

ข้อมูลอ้างอิง : สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ

มาตรฐานการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

มาตรฐานที่กำหนดขึ้นเพื่อพิทักษ์รักษาให้ความปลอดภัยแก่ที่สงวน อาคาร และสถานที่ของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และข้อมูลข่าวสารในอาคารสถานที่ดังกล่าวให้พ้นจากการโจรกรรม การก่อวินาศกรรม การก่อการร้าย หรือเหตุอื่นใด อันอาจทำให้เสียสมรรถภาพในการปฏิบัติการกิจของหน่วยงาน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ

*หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการสำรวจตรวจสอบ และจัดทำแผนการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ การกำหนดมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดพื้นที่รักษาความปลอดภัยตามความเหมาะสม กำหนดขอบเขตที่แน่ชัดว่าพื้นที่ใดเป็นพื้นที่ควบคุม หรือพื้นที่หวงห้าม เพื่อควบคุมการ เข้า-ออกของบุคคล และยานพาหนะ
๒. วางระบบป้องกันทางวัตถุ เพื่อเป็นเครื่องหน่วงเหนี่ยว กีดขวาง ป้องกัน บุคคล หรือยานพาหนะที่ไม่มีสิทธิเข้าไปในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย เช่น รั้ว เครื่องกีดขวาง ช่องทาง เข้า-ออก รวมถึงระบบการให้แสงสว่างในยามวิกาล
๓. การควบคุมบุคคลและยานพาหนะ
 - ๓.๑ การควบคุมบุคคล เพื่อตรวจสอบให้ทราบว่าบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าพื้นที่ โดยจัดทำบัตรผ่าน บัตรแสดงตน และบันทึกหลักฐานการผ่าน เข้า-ออก

๓.๒ การควบคุมยานพาหนะ เพื่อให้ทราบว่ายานพาหนะใดได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าไปในบริเวณพื้นที่ได้ และยังรวมถึงการควบคุมบุคคล และสิ่งของต่าง ๆ บนยานพาหนะด้วย

๔. ระบบรักษาการณ์

หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำวัน เจ้าหน้าที่ยามรักษาการณ์ ฯลฯ วางระบบการติดต่อสื่อสารและสัญญาณแจ้งภัย สำหรับตรวจและเตือนให้ทราบเมื่อมีภัย รวมถึงการติดตั้งอุปกรณ์เสริมมาตรการ การรักษาความปลอดภัยทางเครื่องมือเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์หรืออื่น ๆ เพื่อให้การรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕. ระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่มีประสิทธิภาพ คู่มือการปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

อาคารสถานที่ ทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดินและความลับของทางราชการ รวมถึงบุคคลสำคัญของหน่วยงาน อาจเป็นเป้าหมายของการโจรกรรม การก่อวินาศกรรม และการก่อการร้ายได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องวางมาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ เพื่อพิทักษ์รักษาบุคคลและทรัพย์สินของทางราชการให้ปลอดภัย หรือขัดขวางหน่วงเหนี่ยว

การดำเนินการของฝ่ายตรงข้ามมิให้สัมฤทธิ์ผลหรือมีผลเสียหายต่อหน่วยงานน้อยที่สุด และยังต้องประสานสอดคล้องกับมาตรการป้องกันภัยทางธรรมชาติ รวมถึงอุบัติเหตุด้วย

การกำหนดมาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ ต้องคำนึงถึงหลักการ ดังนี้

๑. กำหนดพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย

การกำหนดพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย เพื่อเป็นการป้องกันผู้ไม่มีอำนาจ หน้าที่ หรือผู้ไม่ประสงค์ดี เข้าไปในพื้นที่ โดยดำเนินการดังนี้ ต้องมีการเฝ้าตรวจ ผู้ที่จะเข้ามาในพื้นที่ ต้องมีการพิสูจน์ทราบว่าจะเข้ามาเป็นใคร มีวัตถุประสงค์ใด มีสิทธิ มีอำนาจหน้าที่หรือไม่ เป็นภัยหรือไม่ ต้องมีการขีดขวาง หากผู้ที่จะเข้ามาในพื้นที่เป็นผู้ที่ไม่มีอำนาจหน้าที่หรืออาจเป็นภัยได้ พื้นที่หรือบริเวณของส่วนราชการต่าง ๆ ควรกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนว่าพื้นที่ใดควร ได้รับการรักษาความปลอดภัยเป็นพิเศษ โดยแบ่งพื้นที่ ดังนี้

- พื้นที่ควบคุม
- พื้นที่หวงห้าม
- เขตหวงห้ามเฉพาะ
- เขตหวงห้ามเด็ดขาด

การป้องกันและรักษาความปลอดภัยทรัพย์สิน

๑. การวางระบบป้องกันทางด้านวัตถุ

- เครื่องกีดขวางโดยรอบ
- เครื่องกีดขวางที่ประดิษฐ์ขึ้น

๒. การให้แสงสว่าง

๓. ระบบการติดต่อสื่อสารและระบบสัญญาณแจ้งภัย

- ระบบการติดต่อสื่อสาร
- ระบบสัญญาณแจ้งภัย

๔. การควบคุมบุคคลและยานพาหนะ

เป็นภารกิจหลักของการรักษาความปลอดภัยสถานที่ ผู้รับผิดชอบต้องตรวจสอบ บุคคล และยานพาหนะอย่างละเอียด รอบคอบ ถี่ถ้วน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ที่ผ่านเข้ามาในพื้นที่มี สิทธิที่จะผ่านเข้ามา และไม่ก่อเหตุละเมิดการรักษาความปลอดภัย

การควบคุมบุคคล

- บัตรผ่าน
- ป้ายแสดงตน

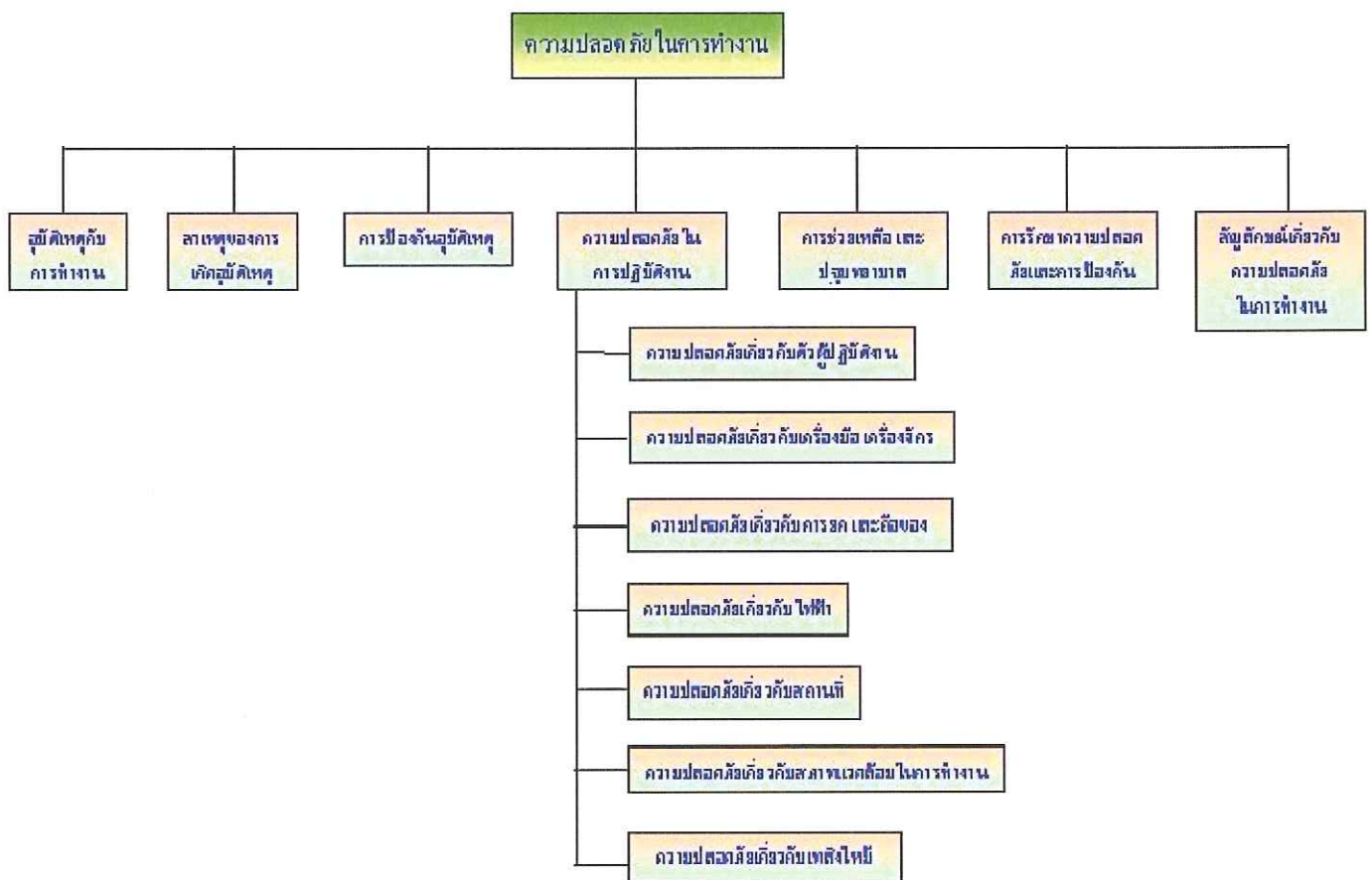
- บันทึกหลักฐานการผ่านเข้า-ออก การควบคุมยานพาหนะ
- การบันทึกหลักฐานยานพาหนะที่ เข้า-ออก ระบบการรักษาการณ์ คือ การจัด

และ

กำหนดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

เจ้าหน้าที่เวรรักษาความปลอดภัยประจำวัน นายตรวจเวร เจ้าหน้าที่รักษาการณ์และหรือยามรักษาการณ์ ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่ตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด อุปกรณ์เสริมมาตรการการรักษาความปลอดภัย

- ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด
- ระบบสัญญาณแจ้งภัย

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

“สมาชิกอาสาสมัครตำรวจบ้าน (สตบ.) มหาวิทยาลัยแม่โจ้”

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ร่วมกับสถานีตำรวจภูธรสันทราย จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “สมาชิกอาสาสมัครตำรวจบ้าน (สตบ.) มหาวิทยาลัยแม่โจ้” เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุม ๓๐๓ อาคารธรรมศักดิ์มนตรี สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการ การเกษตร โดยรองศาสตราจารย์อาคม กาญจนประโชติ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการอบรม ซึ่งมีวิทยากรมาให้ความรู้ จากสถานีตำรวจภูธรสันทราย นำโดยพันตำรวจโทกฤษฎา พงษ์สุวรรณ สารวัตรป้องกันปราบปราม ได้มาถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเบื้องต้น การจราจรทางบก และการแจ้งข่าวสาร พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติการตรวจค้น จับกุม เทคนิคการสังเกตการณ์จดจำ ตำหนิ รูปพรรณ หลังการอบรม ได้รับเกียรติจาก พันตำรวจเอกวิสุทธิ พุ่มจันทร์ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรสันทราย มาเป็นประธานพิธีปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ และมอบวุฒิบัตรให้แก่ผู้เข้าอบรม

ประมวลภาพการจัดโครงการ

